the RHODESIAN RIDGEBACK

THE NATIONAL DOG OF SOUTH AFRICA

“A ridgebackek oroszlánra vadásznak” - mondják...
(Nem vadásznak rájuk!)

'Narrow Miss' by Marilyn Farmer Rhodes.

'Ridgebacks Holding Lion at Bay' by Marilyn Farmer Rhodes.

A rodéziai ridgeback vagy oroszlánkutya leginkább két-három fős csoportokban vadászott; eredeti feladata a nagyvadak, főleg az oroszlán **nyomon követése** volt, majd nagy mozgékonysággal kellett **sakkban tartania, amíg a vadász a helyszínre nem érkezett.**

Története

Az őseik az Afrika déli csücskének közelében élő őslakosokat kísérő, félig-háziasított kutyákra, a Khoi-Sanra vezethetőek vissza.

Története

Dél-Afrikában két őshonos regisztrált fajtát tartanak nyilván, egyik a rodéziai ridgeback, a másik a Boerboel.

Amikor a portugálok 1487-ben felfedezték a Fokot és a területet később holland telepesek gyarmatosították, ezeket a kutyákat arra tenyésztették ki, hogy a korai pionírok vadász és őrkutyái legyenek.

Története

1830 környékén, amikor az angolok gyarmatosították a Fokot, a holland telepesek megelégelve az új kormányzást, megkezdték a nagy vándorlásukat - “die Groot Trek-et” a hátországba, új területeket felfedezve kelet és észak felé, egészen a későbbi, Rodéziának nevezett területig. Ezek a “Voortrekkerek” (utazó pionírok) magukkal vitték a kutyáikat, melyek a vadászképességük miatt lettek népszerűek.

Története

1879-ben **Charles Daniel Helm tiszteletes** két kutyát hozott Kimberleyből (egy kis gyémántbányász városból, Közép-Afrikában) a rodéziai Bulawayo (ma Zimbabweként ismert) közelében lévő missziójába.
Ezt a két szukát tekintik a ma ismert rodéziai ridgeback őseinek.

Egy **Cornelius van Rooyen** nevű vadász, aki főként Matebelelandban (ma Botswana) dolgozott, ezt a két durva szőrű, szürkésfekete kutyát párosította a falkájával és így alakult ki a híres ridge.

Története

Van Rooyen több fajtát is keresztezett, hogy megalkossa azt az afrikai oroszlánkutyáját, amelyik képes arra, hogy sakkban tartsa az oroszlánt, amíg odaér a gazdája, hogy megölje:

Angol vérebet és pointert - a jó szaglásért
Bulldogot és bullterriert - a bátorságért és szívósságért
Airedale és ír terriert - a merészségért és hevességért
Skót szarvasagarat - az állóképességért
Rövidszőrű colliet - a terelési képességért
Angol agarat - a sebességért

A barna orrú változat a pointer ősökhöz kapcsolódik, a megtört farok pedig a bulldog ősök miatt fordul elő. A kutya hasznossága messze felülmúlta a kinézetét vagy az adott típushoz való ragaszkodást, de a ridge továbbra is a legtöbb alomban jelen volt.

Története

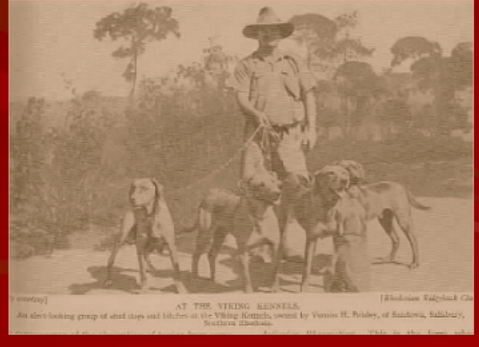
1922-ben **Francis Richard Barnes** elismerte a rodéziai ridgebacket, mint fajtát. Barnes megkérte a tulajdonosokat, hogy hozzák magukkal a kutyáikat a Bulawayo Kennel Klub kiállításán tartott találkozóra, hogy megfogalmazzák a fajta standardet azzal a céllal, hogy később ezt elismerje a Dél-Afrikai Kennel Szövetség is. Nagyszámú tulajdonos vett részt ezen a találkozón és jóval több, mint 20 kutyát mutattak be. Mindenféle típusúak, méretűek és különböző színűek voltak; a vörösök és a csíkosak voltak többségben. A kutyatulajdonosok szívesen vettek részt a klubalapításban, de vonakodtak megállapodni a fajta standardben.

Története

Végül **mr. B.W. Durham** - akkoriban az egyetlen olyan bíró Dél-Afrikában, aki minden kutyafajtát bírált és az, akinek volt némi ismerete a fajtáról, elővett egy kutyát, és javasolta, hogy annak a mérete és felépítése legyen elfogadva; aztán választott egy másik példányt a nyaka és a feje miatt; majd egy harmadikat a lábai és mancsai miatt; és így, mintegy öt különböző kutyát használva kitűzték a célokat, erősen az akkori dalmata standardre alapozva.

Ezek után **Francis Barnes** lefektette a fajta standardet és ezt a Kennel Szövetség is elfogadta. Ez, néhány későbbi módosítással és változtatással a ma használt standard.

Története

1924-ben regisztrálták az első két rodézai ridgebacket az újonnan átnevezett Dél-Afrikai Kennel Szövetségben (KUSA). 1928 végére már 13 regisztrált tenyésztő létezett kennelnévvel.

Eskdale Leo & Eskdale Connie (F.R. Barnes)

A II. világháború alatt a rodéziai ridgeback népszerűsége csökkent és a fajta szinte teljesen eltűnt.

Jelenkori használata

A vadászkutya, amelyik szemmel és orral is vadászó kutya egyben, a világ legtöbb országában megtalálta a helyét házikedvencként, családi kutyaként és őrkutyaként.

Jelenkori használata

Manapság csak kevés oroszlán maradt a vadonban és a vadászat sem úgy zajlik, ahogy régen. Néhány vadasparkban a rodéziai ridgebacket nyomkövetésre használják a természetvédelmi programokban.

Most pedig nézzük meg azokat a fontos védjegyeket, amelyekre oda kell figyelni, amikor a rodéziai ridgebacket bíráljuk

Mire figyeljünk oda a bírálatnál

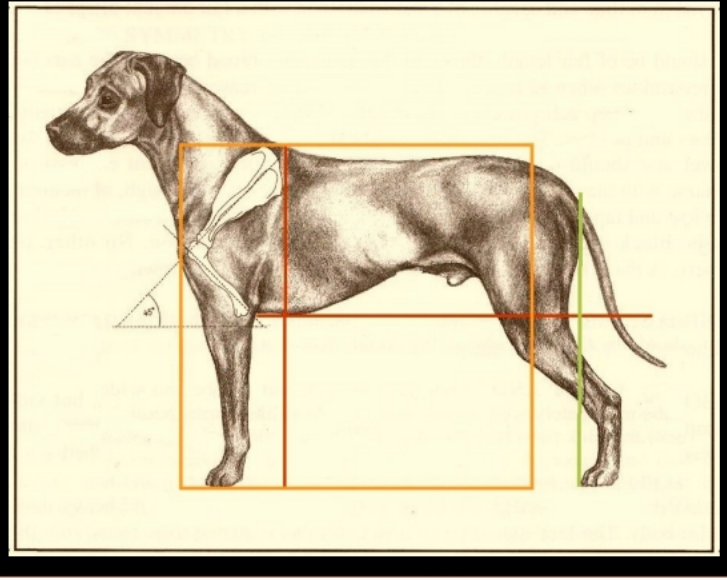

Első benyomás

Először szerezzünk egy általános benyomást az egész kutyáról, - keressük a harmóniát.
- szemet gyönyörködtető, elegáns, mégis legyen benne szubsztancia
- ***se nem túl vékony, se nem túl vastag csontozatú***
- legyen sportos kinézete, képesnek kell lennie arra, hogy egész nap fusson és ha szükséges, akkor fel tudjon gyorsulni

mellesleg...

- valamivel hosszabb, mint amilyen magas (10:9)
- a mellkas a marmagasság feléig ér
- a hátulsó lábujjak a fenék vonalával vannak egy vonalban
- a lejtős vállak jól helyezettek

- egyenes a felsővonal (nem lejtős) enyhe emelkedéssel az ágyék felett
- kiegyensúlyozott arányokkal rendelkezik

"szimmetrikus körvonalú"

mellesleg...

Marmagasság:
- kanok: 63 cm - 69 cm
- szukák: 61 cm - 66 cm

Súly:
- kanok: 36,5 kg
- szukák: 32 kg

Mire figyeljünk oda a bírálatnál

párhuzamos fejsíkok

- a fej megfelelő hosszúságú és arányos a test többi részével - párhuzamosak a fejsíkok
- tiszta, “száraz” kinézet - ***nincsenek ráncok a koponyán***, kivéve, ha figyel a kutya
- az arcorri rész tompa ékalakú, nem lehet sem túl hegyes, sem túl szögletes

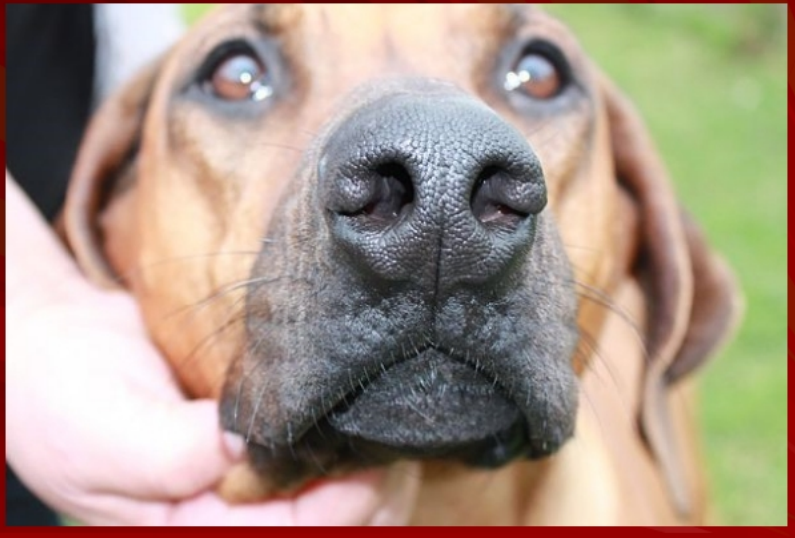
Mire figyeljünk oda a bírálatnál

pofa

- a pofák tiszták, laposak vagy enyhén domborúak - ***soha nem lehet hangsúlyos***
- a szem alatti rész kellően legyen kitöltve - ***nem lehet beesett***

Mire figyeljünk oda a bírálatnál

orr & áll

- fekete vagy barna - egyik szín sem élvezhet előnyt a másikkal szemben
- a fekete orrú kutyák pofája és a fülek vége sötétebb lehet
- méretes orrcimpák és jól kitágult orrlyukak - ***az orrnyílások nem lehetnek szűkek***
- elegendő áll

Mire figyeljünk oda a bírálatnál

stop

- jól meghatározható, de soha nem túl mély
- egy kis lépcsőt alkot a koponyához - ***soha nem lehet túl lapos***
- az orrhát egyenes - ***soha nem lehet homorú (dish-face) vagy domború - (kosorr)***

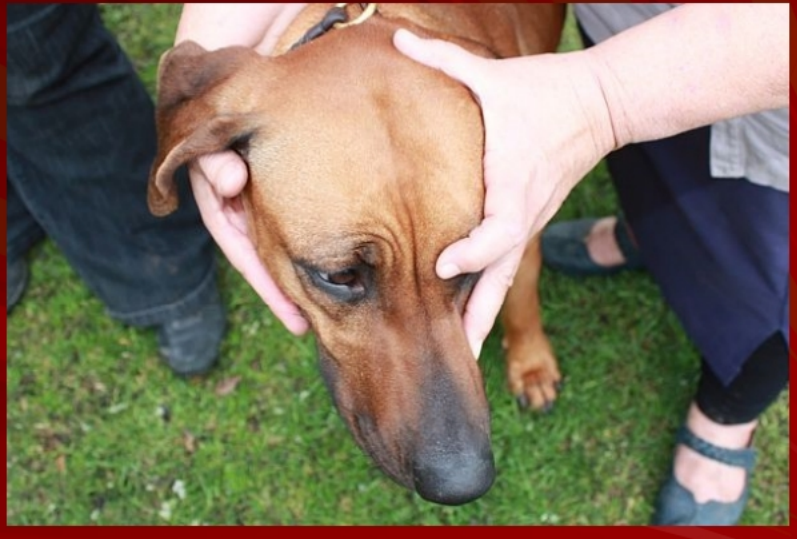
Mire figyeljünk oda a bírálatnál

az arcorri rész hossza

- az arcorri rész ugyanolyan hosszú, mint a koponya - ***nem lehet túl elkeskenyedő, de túl durva sem***

Mire figyeljünk oda a bírálatnál

a koponya hossza

- a koponya lapos, nem lehetnek rajta ráncok, kivéve, amikor a kutya figyel

Mire figyeljünk oda a bírálatnál

négyszögletűség

- a koponya fülek közti távolsága megegyezik a koponya hosszával a stop és a nyakszirt között és az arcorri résszel az orrhegytől a stoppig - ez tehát nagyjából egy négyszög

Mire figyeljünk oda a bírálatnál

szemek

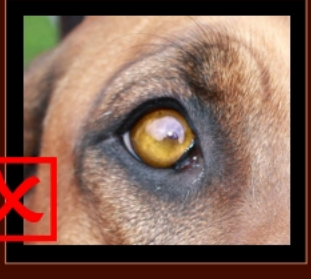
- kerek szemek - ***soha nem túl kidülledő vagy besüppedő***
- a tekintet kifejezi a temperamentumot - magabiztos, állhatatos, méltóságteljes, intelligens
- a szemhéjak szorosan illeszkednek - ***a pislogóhártya nem látszik***

mellesleg...

- a fekete orrú kutyáknál a szemek és a szemhéjak sötétek
- a barna orrú kutyáknál a szem borostyánszínű és szemhéjak is világosabbak
- ***a világos szemszín nem kívánatos***

Mire figyeljünk oda a bírálatnál

fülek

- középméretű lógó fülek, meglehetősen hátul helyezettek és inkább magasan tűzöttek
- laposan, nyugalmi helyzetben a fejhez közel hordja, és nagyon jól mozgatható

mellesleg...

- a rózsa vagy szétálló fülek nem elfogadhatóak

- a fülkagyló nem lehet a koponya felett

Mire figyeljünk oda a bírálatnál

harapás

- erős ollós harapás - a felső fogak szorosan fedik az alsó fogakat és az állkapocsra nézve merőlegesek

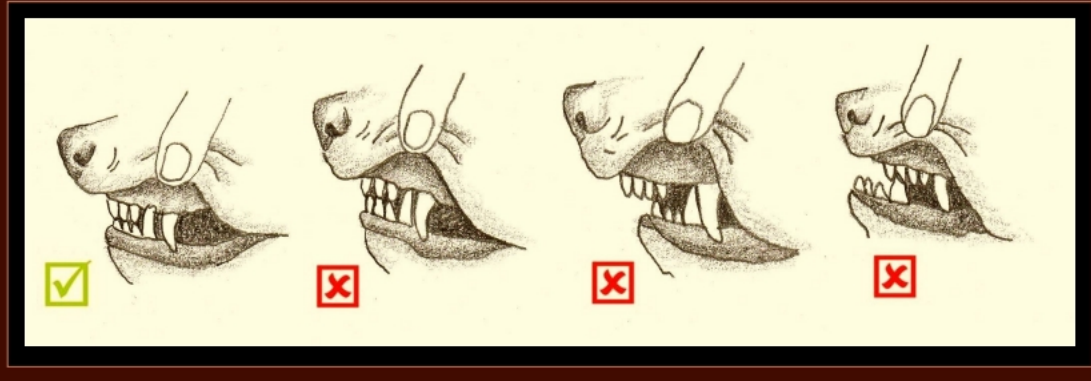
Mire figyeljünk oda a bírálatnál

fogazat

- jól fejlett fogak, különösen a szemfogak - f***oghiány nem megengedett***

mellesleg...

ollós harapás | tétre harapás | hátraharapás | előreharapás

Mire figyeljünk oda a bírálatnál

nyak

- meglehetősen hosszú, elegáns a nyak - ***a rövid nyak általában túl meredek vállakat jelez***
- jó (de ***nem túlságosan***) vastag, száraz - ***nincs toroklebernyeg***
- lehetővé kell tenni a vállak és a fej mozgékonyságát, hogy a kutya használhassa az érzékszerveit

Mire figyeljünk oda a bírálatnál

mar

- a nyaknak bele kell simulnia a jól helyezett vállakba
- ***a marnál lévő bármilyen dudor problémás vállszerkezetre utal***

Mire figyeljünk oda a bírálatnál

felkar

- megfelelő (de ***nem túlzott***) izomzat a felkaron
- ***figyeljünk oda a túl rövid, egyenes felkarra - ez rossz felépítést jelez***

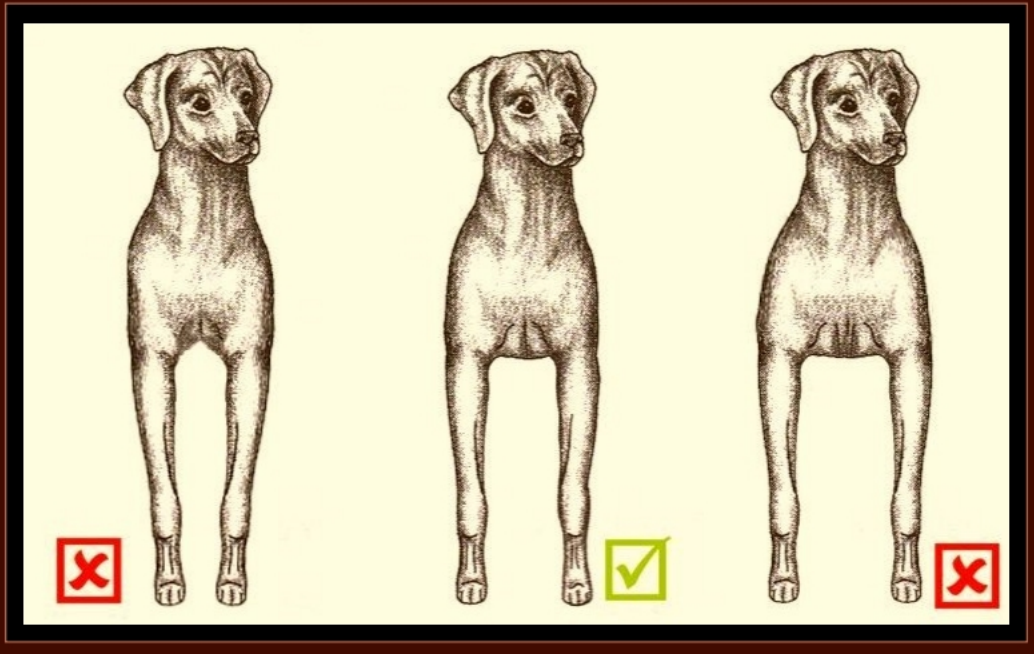
Mire figyeljünk oda a bírálatnál

mellkas szélessége

- az első lábak közötti távolság - ***nem túl széles, de nem is szűk***
- a mellkas alsó részének látszódnia kell szemből
- ***a fordított V alak - hibás váll szerkezetet jelez***

mellesleg...

fordított “V” alakú elülső rész - túl szűk

korrekt

túl széles

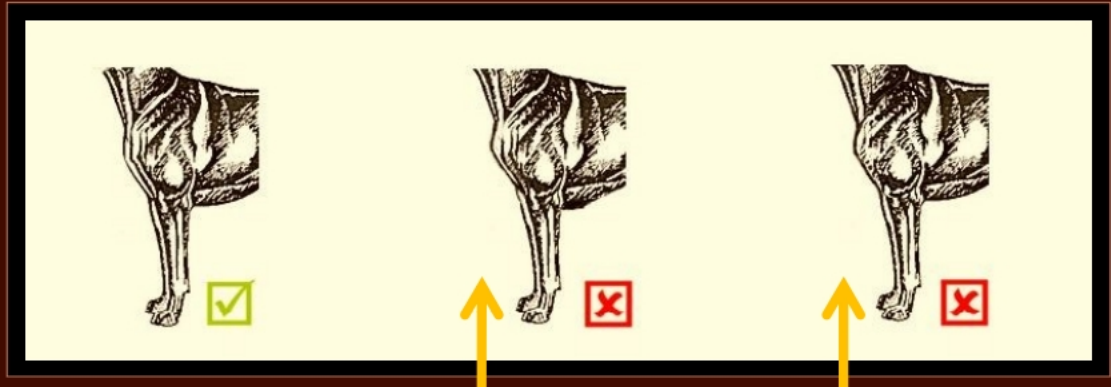
Mire figyeljünk oda a bírálatnál

előmell

- oldalról nézve a korrekt előmell jól látható a mellső lábak előtt.

mellesleg...

korrekt

ha az előmell túl magasan helyezkedik el, akkor túlságosan éles szöget zár be a mellkassal, így a szegycsont nagyon rövid lesz

ha a vállak túlságosan előre helyezettek, akkor az előmell szinte nem is látszik

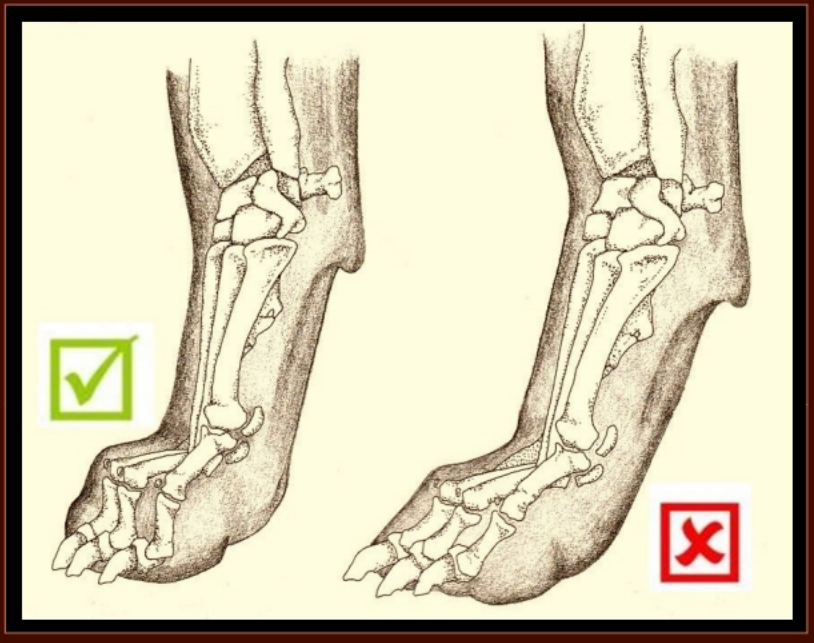
Mire figyeljünk oda a bírálatnál

Elülső lábak

- elölről nézve a vállból kiindulva egyenes
- oldalról nézve az elülső lábak a könyök mellett vastagabbak, mint az elülső lábközépnél
- ovális csont - ***soha sem kerek vagy durva***

mellesleg...

kompakt, jól ívelt mancsok

lapos, nyitott mancs, hosszú karmok, gyenge elülső lábközép

- az elülső lábközép erős és enyhén ferde - ***a függőleges lábközép hiba***
- a mancsok előre néznek

Mire figyeljünk a bírálatnál

váll szerkezet

- a vállak jól helyezettek, lejtősek, tiszta, erőteljes, hosszú izomzattal
- a lapockák meglehetősen közel vannak egymáshoz a a marnál, a könyökök pedig szorosan a test alatt helyezkednek el
- a könyökök stabilitását legkönyebben úgy tudjuk tesztelni, ha finoman oldalirányba és vissza mozgatjuk a testet a marnál - ***a laza könyökök el fognak mozdulni az egyenes helyzetükből***

Mire figyeljünk a bírálatnál

Mellkasmélység

- a mély mellkas megfelelő helyet biztosít a szívnek és a tüdőnek
- a mellkasnak majdnem vagy teljesen le kell érnie a könyökig

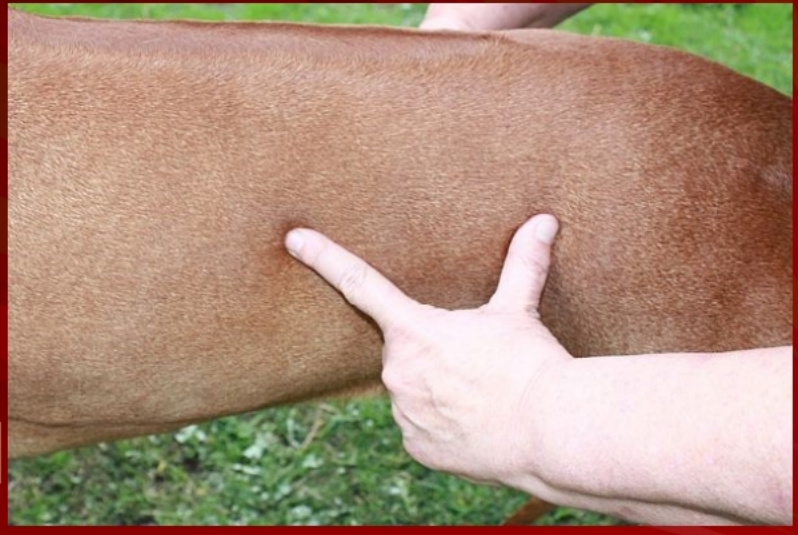
Mire figyeljünk a bírálatnál

Bordakosár

- a bordakosárnak jól hátra kell nyúlnia, ezáltal hosszúságot adva a testnek (a kutya hosszát mindig a bordakosarak hosszában mérjük, **nem az ágyékkal együtt**)
- tágasnak kell lennie - **de nem lehet hordós**

Mire figyeljünk a bírálatnál

Ágyék

- az ágyék mérsékelt hosszúságú - **nem lehet túl rövid, de túl hosszú sem**
- a szukáknak valamivel hosszabb az ágyékuk, mint a kanoknak
- **ha az ágyék túl hosszú, az gyengítheti a hátat**

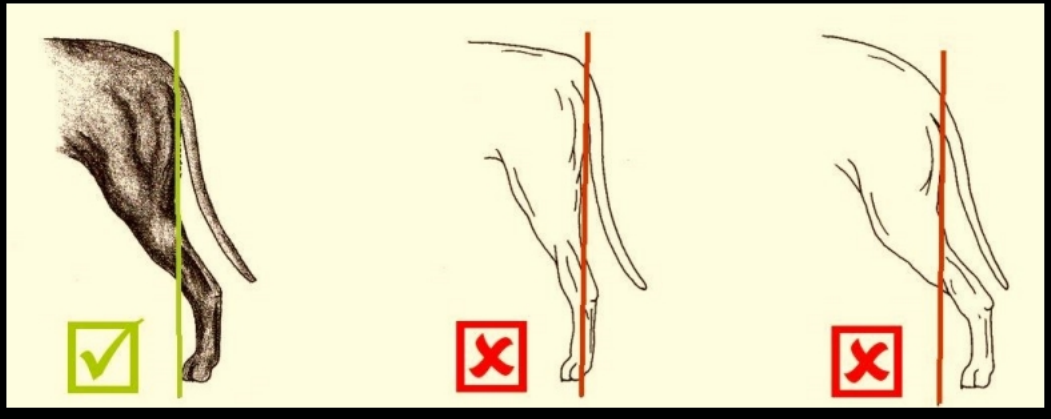
Mire figyeljünk a bírálatnál

Térd

- mérsékelten szögellt a hatékony és kitartó mozgás érdekében
- érezzük a feszes izomtónust a comb felső és alsó részén

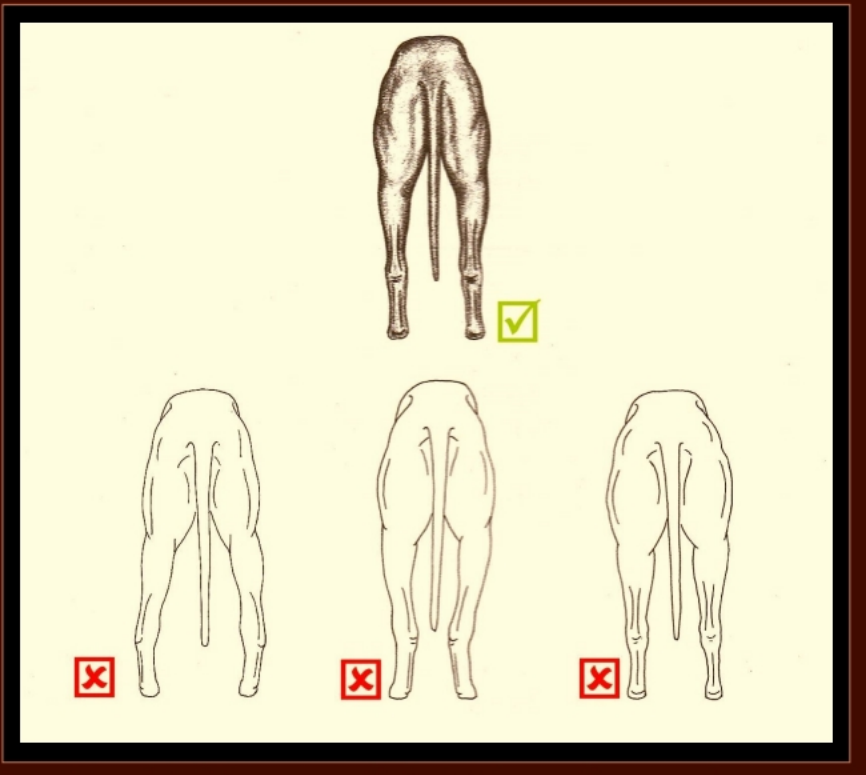
mellesleg...

korrekt térd meredek térd túlszögellt térd

- ***meredek vagy túlszögellés nagyon nem kívánatos***
- ***túlszögellésnél a a felkar általában rövidebb és meredek, hogy kompenzálja a hátulsó lábak túlságosan előre irányuló mozgását***

mellesleg...

hordóállás tehénállás kötött-izomzat

Mire figyeljünk a bírálatnál

Faroktűzés

- vastag és erős a faroktőnél

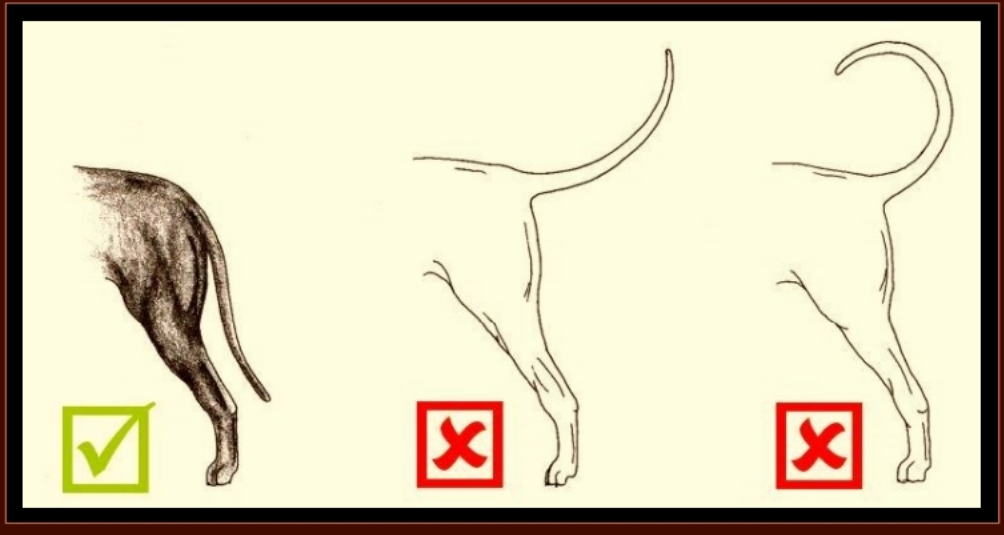
Mire figyeljünk a bírálatnál

Farok

- ellenőrizd, hogy megfelelően hosszú-e - a csánkig kell érnie
- a törött farok súlyos hiba

mellesleg...

korrekt

mozgásban elfogadható

túl magasan hordott farok

Nézzük azt a megfoghatatlan búza színt

Szín

A színárnyalat világos búza színtől vörös búzaszínig terjed
“búza” = vöröses, sávos szőrszál, melynek a töve világosabb, a hegye sötétebb.
- a genetikában “agouli” árnyalatnak hívják

- a mellkason és a lábujjakon minimális fehér megengedett, de a testen és a lábujjak felett semmiképpen sem
- sötét arcorri rész és fülek megengedettek - azonban a túl sok fekete szőrszál a szőrzetben nem elfogadható

Szín

mahagóni

sötétvörös / mahagóni nem korrekt szín, mivel hiányzik a szőrszálakból az agouti (sávos) szín - a sávos árnyalat nélkül ez a szőr egyszínű vörös

Szín

Az alábbi eltérések is hibának minősülnek:

homlok közepére lehúzódó sötét színárnyalat

kék: esetenként két sötét kutya utódjánál a szőrzetnek kékes-szürkés árnyalata van, a kölyök kék szemmel születik, mely később szürkére/-borostyánsárgára változik.

Images courtesy of www.kalaharirr.com

Szín

további hibás színek

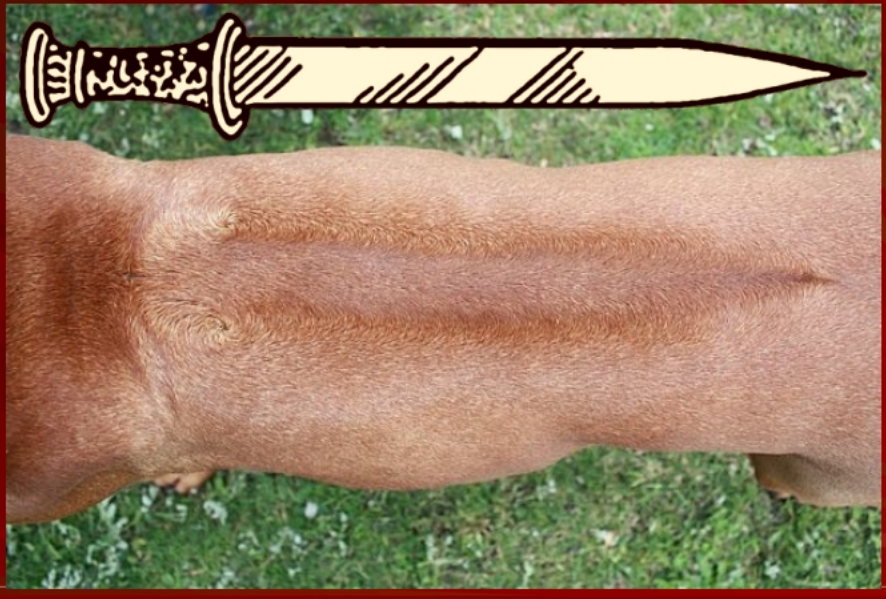

Images courtesy of www.kalaharirr.com

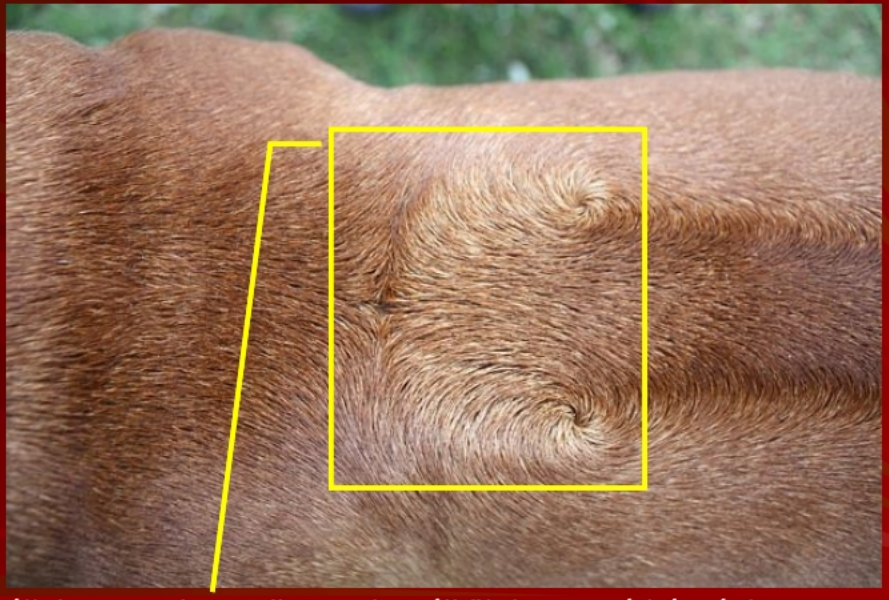
Most pedig a rodéziai ridgeback címerét,
a ridge-t vizsgáljuk meg

A ridge

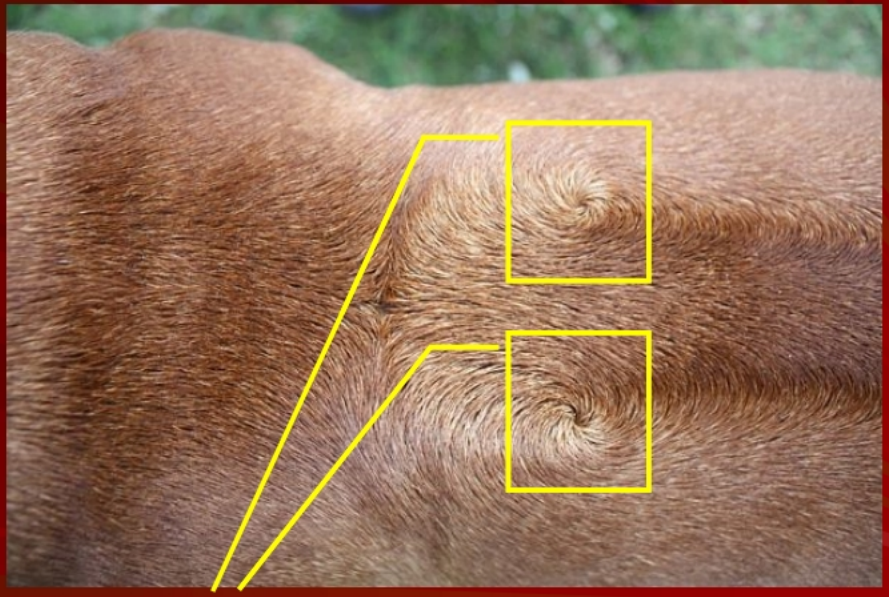
- tőr alakú - ideálisan 5cm széles, a csípő felé elkeskenyedő
- közvetlenül a vállak mögül indul és a csípőcsontig ér

A ridge

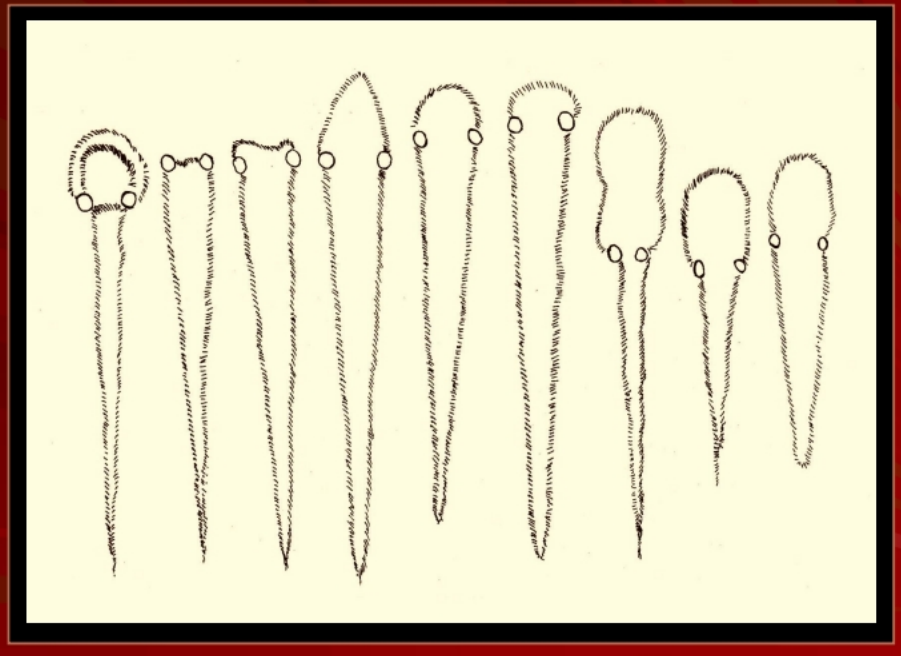
- vizsgáljuk meg a boxot (ha van) anélkül, hogy széthúznánk
- a megtört vagy szív-alakú box elfogadható, amennyiben nincs harmadik forgó
- a box nem terjedhet tovább a ridge teljes hosszának az egyharmadánál

A ridge

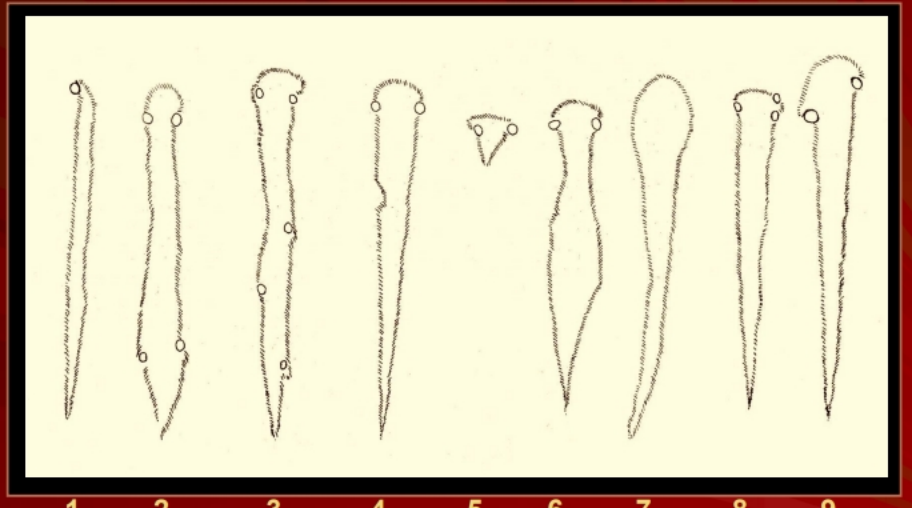
- két szimmetrikusan elhelyezkedő, tökéletes formájú forgó
- a forgó mérete a szőr hosszúságától függ

A ridge

elfogadott ridge típusok - a forgók egymással pontosan szemben helyezkednek el

A ridge

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9.

Hibás ridgek:

1. kép - egy forgó 2-3. kép - kettőnél több forgó 4. kép - bemetszés a ridge-n 5. kép - túl rövid ridge 6. kép - szabálytalan formájú ridge 7. kép - nincs forgó 8. kép - harmadik forgó 9. kép - elcsúszott forgók

A ridge

nagyon széles ridge

elcsúszott forgók

három forgó

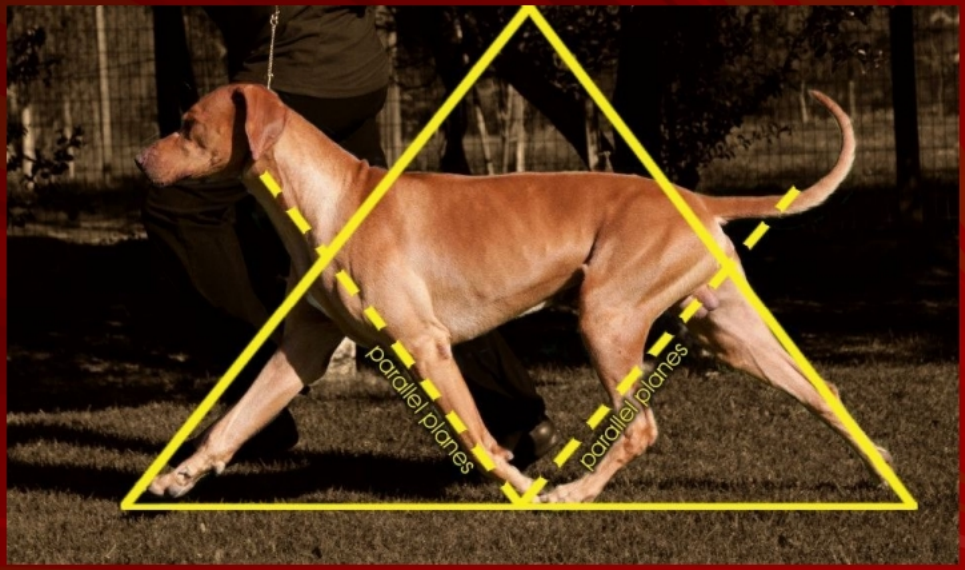
Most vessünk egy pillantást a mozgásra

Beszéljünk a mozgásról

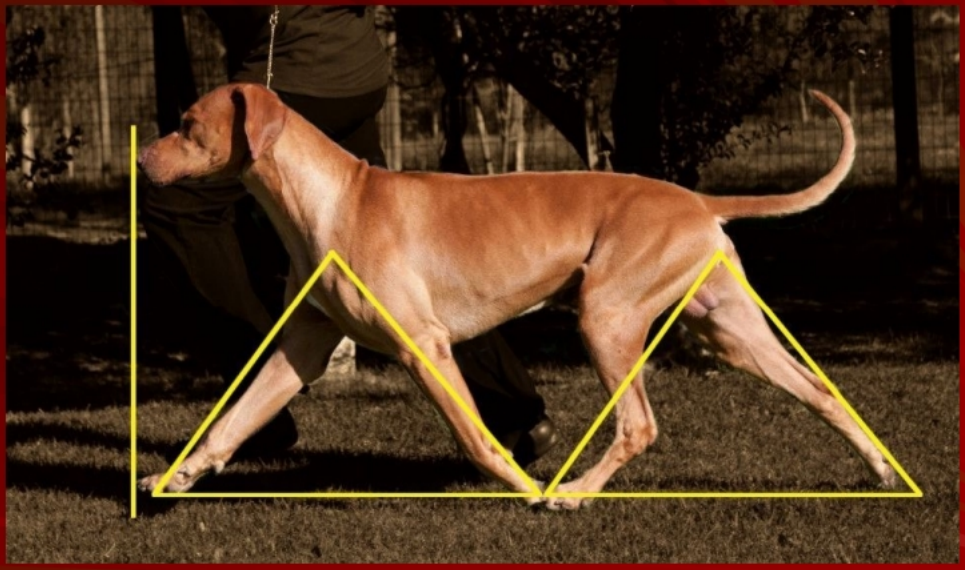
“Egy kört kérek, hölgyem”…

Beszéljünk a mozgásról

- keressük az egyensúlyt, harmóniát a mozgásban - egyforma hosszúságú lépéshossz elől-hátul

Beszéljük a mozgásról

- a harmonikus, egyensúlyban lévő mozgásnál a mellső és hátulsó végtagok két azonos háromszöget alkotnak mozgás közben
- az első lépéshossz nem haladhat túl az orr hegyén.

Beszéljünk a mozgásról

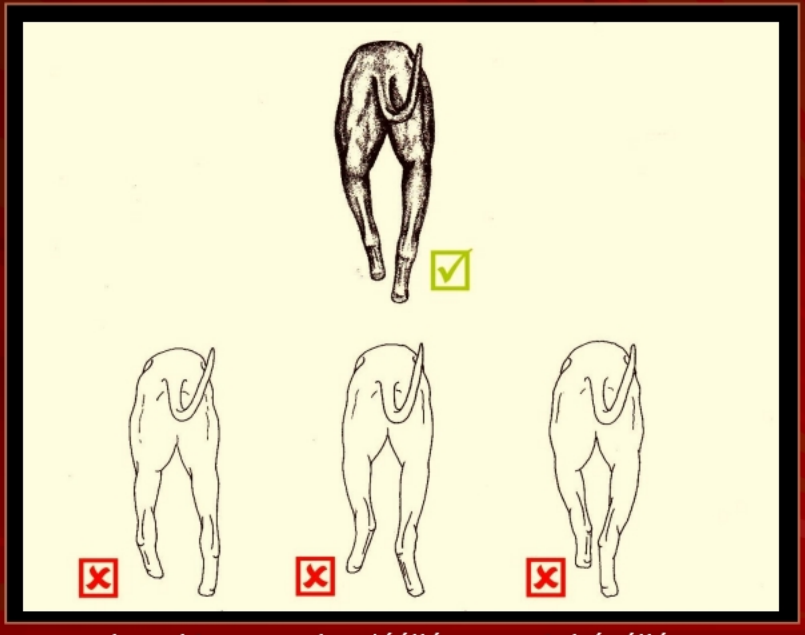
- a hátulsó láb az elülső láb által hagyott nyomba lép - hibás az alullépés (amikor nem éri el ezt a nyomot) és a túllépés (amikor a hátulsó láb megelőzi a mellsőt)

Beszéljünk a mozgásról

- járás közben megengedett a fej leszegése
- a poroszkálás a járásmódnak egy természetes, energiakímélő módja (de nem kívánatos a ringben)

Beszéljünk a mozgásról

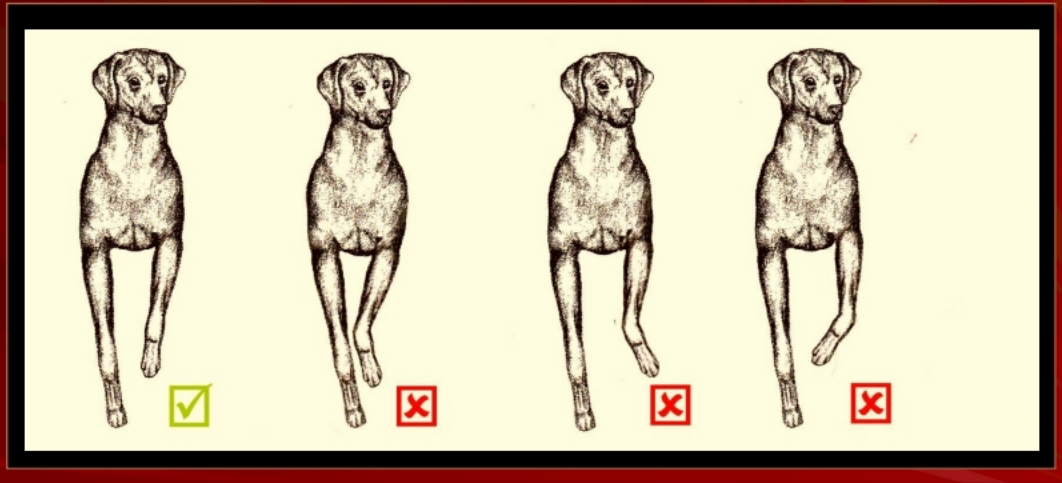

korrekt

hordóállás
túl nyitott
csánkok

tehénállás
túl szűk
csánkok

Beszéljünk a mozgásról

egymáshoz közelít (konvergáló)

szűk mozgás

mozgás közben kifelé forduló mancsok

evező végtagvezetés, a mancsok túlzott körkörös mozgása, ún. "paddling"

Hűséges vagyok,
méltóságteljes, intelligens,
idegenekkel tartózkodó, de
sem agresszív, sem félős
nem vagyok.

Rodéziai ridgeback vagyok.

További olvasmányok és ismeretanyagok

- *Rhodesian Ridgeback: Guide to Judging* by Monika Tusanova
- *The Definitive Rhodesian Ridgeback* by David Helgesen.
- *The Rhodesian Ridgeback, the Origin, History and Standard* by T C Hawley.
- *The Rhodesian Ridgeback Indaba* by J N Murray.
- *The Rhodesian Ridgeback Today* by Stig. G. Carlson.
- *The Complete Rhodesian Ridgeback* by Peter Nicholson & Janet Parker.

© Ed. 3 - 2021

Joy McFarlane készítette a Dél-Afrikai Kennel Szövetség számára,
hálás köszönet mondva a munkatársaknak, Janet Wangnak és Elrena Stadlernek.